

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.612/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene

1. Denumirea autorului, și după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului *privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.612/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene* (în continuare – proiectul HG de modificare) este elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR) în comun cu Autoritatea Aeronautică Civilă (AAC).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Proiectul HG de modificare este elaborat în scopul transpunerii în cadrul normativ național a aquisului european inclus în Anexa III la Acordul privind spațiul aerian comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre (ASAC), semnat la Bruxelles la 26.06.2012, ratificat prin Legea nr.292/2012.

Actualmente, Regulamentul de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene aprobat prin HG nr.612/2022 transpune prevederile Regulamentului (UE) nr.965/2012 al Comisiei din 5 octombrie 2012 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene în temeiul Regulamentului (CE) nr.216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 296 din 25 octombrie 2012, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) **2021/1296** al Comisiei din 4 august 2021.

Proiectului HG de modificare reprezintă **un exercițiu continuu de transpunere** a reglementărilor europene incluse în Anexa III la ASAC și respectiv, de racordare a cadrului normativ național la cel european în domeniul aviației civile.

Proiectul HG de modificare transpune următoarele reglementări europene:

- 1) Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/2237 al Comisiei din 15 decembrie 2021 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 965/2012 în ceea ce privește cerințele referitoare la operațiunile în toate condițiile meteorologice și la pregătirea și verificarea echipajelor de zbor;
- 2) Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2203 al Comisiei din 11 noiembrie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 965/2012 în ceea ce privește aplicabilitatea cerințelor pentru localizarea unei aeronave în pericol;
- 3) Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/217 al Comisiei din 1 februarie 2023 de rectificarea a Regulamentului (UE) nr. 965/2012 în ceea ce privește unele inconsecvențe ale cerințelor introduse de Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1387 și de Regulamentele (UE) 2021/1296 și (UE) 2021/2237;
- 4) Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/1020 al Comisiei din 24 mai 2023 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 965/2012 în ceea ce privește operațiunile de servicii medicale de urgență cu elicopterul.

Concomitent cu transpunerea cadrului normativ european, se asigură concordanța cadrului normativ național la Standardele și Practicile Recomandate (SARPs) stabilite de către Organizația Internațională a Aviației Civile (OACI) în Anexa 6 (OACI) Partea I, Partea II, Partea III la Convenția privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago 7 decembrie 1944 (Convenția de la Chicago), cum ar fi cerințele privind operațiunile în toate condițiile meteorologice și terminologia aferentă apropierei instrumentale, precum și cerințele de pregătire; implementarea cerințelor/standardelor privind dotarea avioanelor cu mijloace robuste și automate de determinare cu precizie, în urma unui accident în care avionul este grav avariat, a poziției punctului de încetare a zborului, fiind amânată aplicabilitatea până la 01 ianuarie 2025, limitându-se la avioanele care primesc un certificat de navigabilitate pentru prima dată de la 01 ianuarie 2024. Normele existente care reglementează operațiunile în toate condițiile meteorologice trebuie actualizate pentru a se asigura faptul că acestea reflectă progresele tehnologice recente în ceea ce privește noile sisteme de bord și cele mai bune practici din domeniul operațiunilor aeriene.

Suplimentar, prin transpunerea Regulamentului (UE) 2023/2017 se înlătură unele inconsecvențe/erori admise prin Regulamentele (UE) 2019/1387, 2021/1296 și 2021/2237.

3. Descrierea gradului de compatibilitatea pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul HG de modificare are drept scop armonizarea cadrului normativ național cu aquis-ul european în sensul Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018. În conformitate cu prevederile articolului 31, alineatul (3) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, a fost elaborat Tabelul de concordanță care reflectă gradul de compatibilitate al proiectului:

- integral Regulamentul (UE) nr. 965/2012 al Comisiei din 5 octombrie 2012 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene în temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului.;

De menționat că Tabelul de concordanță este completat integral pentru Regulamentul (UE) nr.965/2012 al Comisiei din 5 octombrie 2012 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene în temeiul Regulamentului (CE) nr.216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului, cu toate amendamentele incluse.

Tabelele de concordanță vor fi supuse examinării de către Centrul de Armonizare a Legislației și urmează a fi definitive după finalizarea etapei consultărilor publice și după definitivarea versiunii finale a proiectului.

Cu referire la modificările M22, M23, M25, M28 din versiunea consolidată a Regulamentului (UE) nr.965/2012 este de menționat că acestea nu se referă la versiunea în limba română.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul HG de modificare vine cu un șir de modificări/completări/înlăturare inconsecvențe admise în modificările anterioare.

Astfel, având în vedere faptul că Anexa nr.2 la Regulament cuprinde în jur de 40 de modificări/completări a noțiunilor utilizate în Anexele nr.2 și nr.8, se propune modificarea integrală a Anexei nr.1 la Regulament, astfel cum este expusă în proiectul de modificare a HG și care corespunde Anexei II la Regulamentul (UE) 965/2012.

Proiectul de modificare al HG prevede norme detaliate pentru **operațiunile aeriene în toate condițiile meteorologice** care să reflecte progresele tehnologice recente în ceea ce privește noile sisteme de bord și cele mai bune practici din domeniul operațiunilor aeriene. Pentru a se asigura un nivel ridicat de siguranță a aviației civile, este necesar să se abordeze operațiunile în toate condițiile meteorologice din toate domeniile relevante ale aviației, inclusiv navigabilitatea inițială, operațiunile aeriene, acordarea de certificate/licențe pentru echipajele de zbor și aerodromurile, și să se țină seama de experiența în domeniul aviației de la nivel mondial și de progresele științifice și tehnice în ceea ce privește operațiunile aeriene. Prin urmare, se asigură includerea terminologiei aferente cu privire la operațiunile în toate condițiile meteorologice. La fel, se pune accentul și **pe pregătirea și verificarea echipajelor** care efectuează operațiuni în toate condițiile meteorologice. Noile norme trebuie să permită creșteri ale eficienței pe baza progreselor tehnologice și a utilizării operaționale a noilor tehnologii avansate cum ar fi sistemele de vizualizare îmbunătățită în zbor (EFVS), precum și aplicarea unor noi proceduri operaționale avansate, care sprijină operațiunile în toate condițiile meteorologice.

(CAT.OP.MPA.245, CAT.OP.MPA.246, CAT.OP.MPA.265, CAT.OP.MPA.300)

Proiectul vine cu norme modificate privind **minimele de operare pe aerodromuri** care trebuie aliniate cât mai mult posibil între operațiunile CAT, operațiunile necomerciale cu aeronave motorizate complexe (NCC) și operațiunile specializate. Pe baza experienței operaționale și având în vedere natura operațiunilor și riscurile mai scăzute implicate, unele simplificări ale cerințelor privind pregătirea și verificarea echipajelor de zbor, care erau disponibile anterior numai pentru CAT, se extind și asupra operațiunilor SPO și NCC. Evoluțiile operaționale au arătat că nivelul necesar de siguranță poate fi menținut cu cerințe mai puțin stricte și mai flexibile.

(CAT.OP.MPA.110, SPA.HEMS.120, SPA.PINS-VFR.100, NCC.OP.110, SPO.OP.110)

După cum s-a menționat anterior, proiectul vine să asigure și conformarea la prevederile Anexei 6 OACI și anume **standardul 6.18.1** care amână aplicabilitatea acestuia la avioanele care primesc pentru prima dată un certificat individual de navigabilitate (CofA) la 1 ianuarie 2024 sau după această dată. Amendamentul respectiv urmărește să soluționeze întârzierile semnificative cu care se confruntă toți producătorii de aeronave în cauză la nivel mondial în ceea ce privește echiparea avioanelor cu echipamentele necesare și să creeze infrastructura de comunicare necesară între toate părțile interesate relevante [inclusiv furnizorii de servicii de trafic aerian (ATS) și centrele de coordonare a operațiunilor de căutare și salvare (RCC)] și (ii) să ofere mai mult timp RCC și unităților ATS pentru a-și pregăti și adapta procedurile. (CAT.GEN.MPA.210)

Proiectul de modificare al HG introduce prevederi/cerințe mai clare și mai exigente privind efectuarea operațiunilor de servicii medicale de urgență cu elicopterul (HEMS) printre cele mai dificile operațiuni din punctul de vedere al siguranței, deoarece misiunea implică adesea efectuarea unui zbor către o zonă care nu a fost analizată în prealabil, în orice condiții meteorologice și sub presiunea timpului pentru salvarea persoanelor. Operațiunile respective trebuie reglementate astfel încât să fie efectuate întotdeauna în condiții de siguranță. Este de menționat că actualmente, nici un operator național nu deține aprobarea HEMS, prin urmare cerințele respective vor fi valabile pentru cazurile în care pe viitor ar putea fi solicitată o astfel de aprobare.

(SPA.HEMS.105, SPA.HEMS.110, SPA.HEMS.110, SPA.HEMS.125, SPA.HEMS.130)

Se propune intrarea în vigoare a proiectului HG privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.612/2022 la data de 25.05.2024, timp în care vor fi modificate și aprobate de AAC actele normative subsecvente (AMC, GM. PIAC-uri). Pentru anumite puncte referitoare la operațiunile HEMS, astfel după cum sunt specificate în proiectul HG, se propune un termen de tranziție mai mare.

5. Fundamentarea economică-financiară

Implementarea prevederilor proiectului nu necesită alocarea resurselor financiare suplimentare de la bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect este elaborat în temeiul art.30 alin.(11) din Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și constituie un **exercițiu continuu de transpunere** a cadrului normativ european aferent operațiunilor aeriene în cadrul normativ național. Urmare a aprobării proiectului de hotărâre, AAC va iniția procedura de modificare/aprobare a actelor normative subsecvente.

7. Avizarea și consultarea proiectului

Proiectul de hotărâre va fi consultat și avizat cu autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiile interesate, agenții aeronautici, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului hotărârii Guvernului a fost plasat pe pagina web oficială a MIDR – compartimentul „Transparența”, directoriul „Transparență decizională/Anunțuri de inițiere a politicilor”, iar proiectul de hotărâre va putea fi accesat în directoriul „Transparență decizională/Anunțuri privind consultările publice” și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md după anunțarea în cadrul Ședinței secretarilor generali.

Informația privind rezultatele procesului de avizare și consultare publică va fi inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile art.35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție urmează a fi inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării raportului anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul va fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene în conformitate cu prevederile art.36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative fiind solicitată expertiza Centrului de Armonizare a Legislației. Urmare recepționării avizului CAL va fi completat Tabelul de concordanță.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice conform art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei juridice va fi inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor.

11. Constatările altor expertize

Analiza impactului a fost susținută condiționat în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător în data de 5.12.2023. În context, urmează a fi remis pentru examinare în cadrul Comisiei de stat și proiectul de hotărâre, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 23/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative.

Secretar general

Angela ȚURCANU